

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 313. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890593262768.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Folkesangens Fugl

Folkesangens Fugl. En Stemning blev trykt første gang i Folkekalender for Danmark 1865, der udkom december 1864.

På listen over »Eventyr som kunne skrives« (april-maj 1859) finder man under S: »Sangfuglen« (ovf. s. XIV), som Topsøe-Jensen mener sikkert er blevet til *Folkesangens Fugl* (HCA 255). Iflg. Bemærkninger (22) er eventyret skrevet i København ved juletid (1864), iøvrigt på samme tid som *Stormen flytter Skilt*. Denne sidste oplysning er forkert (se ovf. s. 292), så man kan måske også stille sig tvivlende mht. *Folkesangens Fugl*, medmindre man fortolker juletid i videste betydning. De eneste sikre oplysninger er nemlig Dagbøger 14.11.1864: »reenskrevet Folkesangens Fugl og læst den for Paludan Müller« (VI 152) og 16.11.: »Afleveret til Folkekalenderen: »Folkesangens Fugl«« (ib. 153).

Som karakteriseret af Topsøe-Jensen er eventyret en »besynderligt sammenkogt Historie« (FoF X 146) bestående af to af hinanden uafhængige partier bundet sammen af motivet med Folkesangens Fugl. Fortællingen om kongen, der ikke kan finde hvile, før skjalden 314 har sikret hans eftermæle gennem sine sange, er således taget fra det kasserede eventyr »*Man siger-«!* (V 244.4-13), medens rammen med den lune stue og det vinterlige landskab i forkortet og omarbejdet skikkelse er hentet fra Optegnelsesbog 11,4 (Bl. 14r-16r), som A havde taget i brug i 1860, se nærmere i FoF X 146-48.

29.8-9*Sneflokkene*] snefnuggene. - **12***Kæmpegrav*] oldtidsgrav, kæmpehøj; kæmpe: kriger. - **14***Guldringen skinnede om hans Pande*] se n. t. III 84.15.-16 *sorrigfuld*] sorgfuld. - **20-22***Ingen har besjunget ... Hjerter*] jvf. *Ærens Tornevei* (IV 60.11-12 m. note).

30.3*Barde*] skjald, digter hos oldtidens germanere og keltere, jvf. traditionen fra Ossian (se ndf). - **7-8***Grønsværs-Høi ... Stene*] stendysse. - **16***de hvide Bier sværme*] det sner; sml. *Sneedronningen* (II 51.17 m. note) og *Bispen paa Børglum* (IV 204.35). - **17ff.** Refererer til opdelingen af folkeviserne i kæmpe-, ridder-, roman-, trylleviser osv. - **17***Drapa*] oldnordisk lovkvad, lovsang med omkvæd til forherligelse af heltes bedrifter. - **20***Runer lagt under Dødmands Tunge*] jvf. Saxo (se H.F. Feilberg: Ordbog over jyske almuesmål III.1904-11. s.97 1.35); dødmænd: genfærd, dødning. - **26-27***Borgfruen ... Sagn*] mange af folkeviserne blev nedskrevet i 1500tallet af adelsdamer fx Karen Brahe. - **29***Bissekræmmer*] småhandlende, der sælger uldtøj, pynt o.l.

31.12*har Pip*] er skøre. - **15***Skrotten*] skrutten, maven. - **22-23***Elverhøi*] romantisk skuespil af J.L.Heiberg med musik af F.Kuhlau, opført 1. gang på Det kgl. Teater 6.11.1828. - **23***Ossienske Sange*] James Macphersons (1736-96) bearbejdelser af og digtninge over den middelalderlige gælske digter Ossian (1200tallet) udgivet 1760-63. - **23***Valkyriens susende Vingeslag*] Valkyrien. Ballet i 4 akter af Aug. Bournonville. Musik af J.P.E.Hartmann. Opført 1. gang på Det kgl. Teater 13.9.1861.